

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **JUDr. P. D.**, bytom V.X., proti žalovanému: **P., s.r.o.**, N.X., B., **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 23 C 31/2002, o oznámení sudcov Krajského súdu v Žiline o skutočnostiach, pre ktoré sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Róbert Urban, JUDr. Martin Bargel, JUDr. Oľga Belková, Mgr. Katarína Beniačová, JUDr. Štefan Bjalončík, JUDr. Elena Brozmanová, JUDr. Ján Burik, JUDr. Dagmar Cabadajová, JUDr. Erika Čanádyová, JUDr. Mária Dubcová, Mgr. František Dulačka, JUDr. Yveta Dzugasová, Mgr. Kazimíra Hallová, JUDr. Miroslav Jamrich, JUDr. Zuzana Jančárová, JUDr. Jana Kotrčová, Juraj Krupa, JUDr. Eva Kyselová, JUDr. Jozef Milučný, JUDr. Ladislav Mejstřík, JUDr. Ivana Nemčeková, JUDr. Amália Paulerová, JUDr. Katarína Potocká, JUDr. Táňa Rapčanová, JUDr. Milan Repáň, JUDr. Vladimír Sučík, Mgr. Miroslav Šepták, Mgr. Zuzana Štolcová, JUDr. Jana Urbanová, JUDr. Mária Urbanová, JUDr. Gabriela Veselová, JUDr. František Potocký a JUDr. Renáta Kňazúrová **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci až do jej právoplatného skončenia.

Vec prikazuje na prejednanie a rozhodnutie **Krajskému súdu v Nitre**.

O d ô v o d n e n i e :

Sudcovia Krajského súdu v Žiline, ktorý má rozhodnúť o odvolaní žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa, okrem sudcov JUDr. Róberta Urbana, Juraja Krupu, JUDr. Ladislava Mejstříka, Mgr. Miroslava Šeptáka, JUDr. Renáty Kňazúrovej a

JUDr. Vladimíra Sučika, oznámili predsedovi označeného súdu, že sa cítia byť vo veci zaujatí pre ich vzťah k žalobcovi, bývalému sudcovi. Ostatne uvedení sudcovia uviedli, že sa subjektívne necítia byť zaujatí, resp. nie sú tu skutočnosti, pre ktoré by mohli vzniknúť pochybnosti o ich nezaujatosti. Niektorí z týchto sudcov ale pripustili, že o ich nezaujatosti môžu vzniknúť pochybnosti a rozhodnutie o tom, či sú alebo nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci „prenechali na úvahu súdu“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky posudzoval obsah vyjadrení sudcov Krajského súdu v Žiline z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré by mohli byť vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca.

Nestrannosť sudcu sa prejavuje v dvoch aspektoch. Prvý spočíva v rýdzo osobnom presvedčení určitého sudcu v danej veci. Keďže ide o subjektívnu kategóriu vyjadrujúcu vnútorný psychický vzťah samotného sudcu k prejednávanej veci (zahrňuje vzťah sudcu k predmetu konania, k jeho účastníkom a k ich právnym zástupcom), je o nej schopný vypovedať jedine sám sudca. Takto úzko ponímaná kategória nestrannosti by však nenašla v praxi uplatnenie bez jej vyjadrenia aj v širšej, objektívnej rovine. Za objektívne nemožno považovať len to, ako sa nestrannosť sudcu javí navonok (napr. účastníkovi konania), ale najmä to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne založiť pochybnosti o tom, či sudca disponuje určitým vzťahom k veci.

Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu (Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998).

Z tohto pohľadu dôjde k vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nielen vtedy, keď jeho vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom je založený na zaujatosti skutočne preukázanej, ale rovnako, i keď existuje čo i len najmenšia pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach verejnosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")].

Pokiaľ ide o existenciu takéhoto právne relevantného pomeru u sudcov Krajského súdu v Žiline, títo zhodne uviedli, že vzhľadom na ich vzťah k žalobcovi sa cítia byť vo veci zaujatí. V takomto prípade bolo potrebné zohľadniť, že sami sudcovia tohto súdu potvrdili existenciu vzťahu k účastníkovi konania, ktorý vzťah ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. považuje za právne relevantný. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rešpektoval vyjadrenia o ich zaujatosti a v dôsledku toho rozhodol, že sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Najvyšší súd rovnako vylúčil z prejednávania veci aj sudcov JUDr. Róberta Urbana, Juraja Krupu, JUDr. Ladislava Mejstríka, JUDr. Vladimíra Sučika, Mgr. Miroslava Šeptáka a JUDr. Renátu Kňazúrovú, ktorí sa vyjadrili tak, že sa necítia byť vo veci zaujatí, resp. že nie sú tu skutočnosti, pre ktoré by mohli vzniknúť pochybnosti o ich nezaujatosti. Dospel totiž k záveru, že ich subjektívne stanovisko (t.j. že sa necítia byť zaujatí) je síce dôležité, avšak pre komplexné posúdenie ich vzťahu k účastníkom konania, a tým pre posúdenie ich nestrannosti v konaní, nie rozhodujúce. V danom prípade treba zohľadniť najmä hľadisko objektívne, ktoré práve odôvodňuje pochybnosti o možnej zaujatosti týchto sudcov v konaní. Ak totiž sudca má (mal) vzťah k inému, hoci aj bývalému, sudcovi, aj keď len v rámci plnenia pracovných povinností, ide o takú skutočnosť, ktorá (bez ohľadu na skutočnú povahu tohto vzťahu) je spôsobilá vyvolať opodstatnené pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Daný vzťah už nemožno považovať za neutrálny, či spoločenský, keď jeho povaha sama o sebe vzbudzuje pochybnosti o sudcovej nezávislosti. Niektorí z týchto sudcov sami pripustili, že o ich nezaujatosti môžu vzniknúť pochybnosti a rozhodnutie o tom, či sú alebo nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci „prenechali na úvahu súdu“. Pri rozhodovaní o tom, či títo sudcovia sú alebo nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci bolo treba naostatok prihliadnuť aj na to, že sudcovia Mgr. Miroslav Šepták, Juraj Krupa, JUDr. Ladislav Mejstrík a JUDr. Vladimír Sučík sa v konaniach o návrhoch na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Žiline (o takýchto návrhoch rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej

republiky dosiaľ trikrát) vyjadrili tak, že sa cítia byť zaujatí pre ich vzťah k žalobcovi a boli rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci.

So zreteľom na to, že v dôsledku vylúčenia všetkých sudcov Krajského súdu v Žiline až do právoplatného skončenia veci nemôže tento inak príslušný súd konať, bolo potrebné vec podľa § 12 ods. 1 O.s.p. prikázať inému súdu toho istého stupňa. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto prikázal vec až do jej právoplatného skončenia Krajskému súdu v Nitre.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. mája 2008

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: